

Lieta C-163/20

**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas
Reglamenta 98. panta 1. punktu**

Iesniegšanas datums:

2020. gada 16. aprīlis

Iesniedzējtiesa:

Bundesfinanzgericht (Austrija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2020. gada 16. aprīlis

Prasītāja:

AZ

Atbildētāja:

Finanzamt Hollabrunn Korneuburg Tulln

Pamatlietas priekšmets

Sūdzība par lēmumu, ar kuru tika noraidīts Čehijā dzīvojošas un Austrijā nodarbinātas darba ņēmējas pieteikums par ģimenes pabalsta piešķiršanu tādā apmērā, kāds tiek izmaksāts Austrijā dzīvojošiem darba ņēmējiem

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Savienības tiesību interpretācija, LESD 267. pants

Prejudiciālais jautājums

Vai Līguma par Eiropas Savienības darbību 18. pants un 45. panta 1. punkts, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 492/2011 (2011. gada 5. aprīlis) par darba ņēmēju brīvu pārvietošanos Savienībā 7. panta 1. un 2. punkts, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 883/2004 (2004. gada 29. aprīlis) par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu

4. pants, 5. panta b) punkts, 7. pants un 67. pants, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 987/2009 (2009. gada 16. septembris), ar ko nosaka īstenošanas kārtību Regulai (EK) Nr. 883/2004 par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu, 60. panta 1. punkta otrais teikums ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem pretrunā ir tāda valsts tiesiskā regulējuma piemērošana, ar ko paredz, ka ģimenes pabalsti par bērnu, kurš nevis faktiski pastāvīgi uzturas dalībvalstī, kas izmaksā ģimenes pabalstus, bet gan faktiski uzturas citā Eiropas Savienības dalībvalstī, citā valstī, kas ir Eiropas Ekonomikas zonas līgumslēdzēja puse, vai Šveicē, ir jākorrigē, pamatojoties uz Eiropas Savienības Statistikas biroja publicēto salīdzinošo cenu līmeni par attiecīgo valsti, salīdzinot ar dalībvalstī, kas izmaksā ģimenes pabalstus?

Atbilstošās Savienības tiesību normas

Līgums par Eiropas Savienības darbību (LESD), 18. un 45. pants

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 883/2004 (2004. gada 29. aprīlis) par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu, 16. apsvērums, 1., 3., 4., 5., 7., 67. pants, 68. panta 2. punkts

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 987/2009 (2009. gada 16. septembris), ar ko nosaka īstenošanas kārtību Regulai (EK) Nr. 883/2004 par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu, 60. panta 1. punkts

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 492/2011 (2011. gada 5. aprīlis) par darba ņēmēju brīvu pārvietošanos Savienībā, 7. panta 1. un 2. punkts

Atbilstošās valsts tiesību normas

Familienlastenausgleichsgesetz 1967 [1967. gada Likums par ģimenes izdevumu kompensēšanu] (turpmāk tekstā – “*FLAG 1967*”), 1., 2., 5., 8., 8.a, 11. pants, 33. panta 3. punkta 2. apakšpunkts, 53. un 55. pants

Einkommensteuergesetz 1988 [1988. gada Likums par ienākuma nodokli] (turpmāk tekstā – “*EStG 1988*”), 33. panta 3. punkts

Verordnung der Bundesministerin für Frauen, Familien und Jugend und des Bundesministers für Finanzen über die Anpassung der Familienbeihilfe und des Kinderabsetzbetrages in Bezug auf Kinder, die sich ständig in einem anderen Mitgliedstaat der EU oder einer Vertragspartei des Europäischen Wirtschaftsraumes oder der Schweiz aufhalten (Familienbeihilfe-Kinderabsetzbetrag-EU-Anpassungsverordnung) Federālās sieviešu, ģimenes un jaunatnes lietu ministres un federālā finanšu ministra noteikumi par ģimenes pabalstu un nodokļa atvieglojumu par bērnu koriģēšanu attiecībā uz bērniem, kas pastāvīgi uzturas citā ES dalībvalstī vai valstī, kas ir Eiropas Ekonomikas zonas līgumslēdzēja puse, vai Šveicē (Noteikumi par

ģimenes pabalstu un nodokļa atvieglojumu par bērnu ES koriģēšanu), *BGBI.II* Nr. 318/2018, 1.–5. pants

Īss pamatlīetas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

Prasītāja un viņas vīrs ar abiem kopīgajiem nepilngadīgajiem bērniem dzīvo Čehijas Republikā. Viņa kā robežšķērsojoša darba ņēmēja ir nodarbināta Austrijā, viņas vīrs – Čehijas Republikā. Kopš 2016. gada *Finanzamt Hollabrunn Korneuburg Tulln* [Hollabrunnas Korneiburgas Tulnas Finanšu pārvalde] saskaņā ar Regulu Nr. 883/2004 prasītājai veica starpības maksājumu (atšķirības maksājumu vai kompensācijas maksājumu) starpības piemaksas apmērā, kas atbilst starpībai starp tiesībām uz ģimenes pabalstiem Čehijas Republikā un Austrijā. Līdz 2018. gada decembrim šī starpības piemaksa tika izmaksāta par kopējo summu 374,80 EUR (238,00 EUR ģimenes pabalsta daļa, 116,80 EUR nodokļa atvieglojumu par abiem bērniem daļa). Pamatojoties uz *FLAG 1967* 8.a panta un *ESStG 1988* 33. panta 3. punkta 2. apakšpunkta noteikumiem, kas stājas spēkā 2019. gada 1. janvārī, maksājums tika koriģēts līdz tādai vērtībai, kas izriet no Eiropas Savienības Statistikas biroja 2018. gada 1. jūnijā publicētā salīdzinošā cenu līmeņa par Čehijas Republikas un Austrijas pirktspējas attiecību. Tas ir ikmēneša maksājums par kopējo summu 232,00 EUR (159,70 EUR ģimenes pabalsta daļa, 72,30 EUR nodokļa atvieglojumu par abiem bērniem daļa).

Tā kā prasītāja nepiekrīt šim samazinājumam, viņa vērsās Hollabrunnas Korneiburgas Tulnas Finanšu pārvaldē ar lūgumu izmaksāt “pilnu ģimenes pabalsta kompensācijas maksājumu, kas nav indeksēts”. Finanšu pārvalde šo pieteikumu noraidīja un pēc pirmstiesas sūdzības pārskatīšanas procedūras, kurā finanšu pārvalde neizskatīja prasītājas izvirzītās šaubas par atbilstību Savienības tiesībām, iesniedza sūdzību *Bundesfinanzgericht* (Federālajā finanšu tiesā) lēmuma pieņemšanai. Liels skaits līdzīgu tiesvedību tiek izskatītas *Bundesfinanzgericht*.

Pamatlīetas pušu galvenie argumenti

Strīds ir par to, vai kā aprēķina bāze šīs starpības piemaksas (ģimenes pabalsta un kopā ar to izmaksājamā nodokļu atvieglojuma par bērnu) piešķiršanai ir jāņem vērā Austrijas ģimenes pabalsti tādā apmērā, kādā tie kopš 2019. gada tiek izmaksāti par faktiski Austrijā dzīvojošiem bērniem, vai arī šis apmērs ir jākoriģē līdz cenu līmenim Čehijas Republikā. Prasītāja uzskata, ka “mobiliem darbiniekiem ir tādas pašas tiesības uz ģimenes pabalstiem kā vietējiem darba ņēmējiem “neatkarīgi no attiecīgo bērnu dzīvesvietas””. Finanšu pārvalde pret to iebilst.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

Pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas ir notikušas debates par ģimenes pabalstu, uz kuriem attiecas Savienības tiesību koordinācijas akti, indeksācijas saderību ar Savienības tiesībām. 2016. gada novembrī Eiropas Komisija neizpildīja vairāku Austrijas federālo ministriju lūgumu pārskatīt jautājumu par (eksportējamo) ģimenes pabalstu indeksāciju un iesniegt priekšlikumu par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinācijas noteikumu grozīšanu.

Atsaucoties uz Vīnes Universitātes darba un sociālo tiesību profesora juridisku atzinumu, toreizējā Federālā ģimenes un jaunatnes lietu ministrija, sadarbībā ar Federālo finanšu ministriju, 2018. gada 5. janvārī iesniedza izvērtēšanai ministrijas sagatavotu likumprojektu attiecībā uz federālo likumu grozījumu veikšanai *FLAG 1967* un *EStG 1988*. 2018. gada 2. maijā toreizējā federālā valdība izvirzīja izskatīšanai valdības likumprojektu, kas attiecībā uz ierosināto indeksāciju būtībā bija identisks ministrijas izstrādātajam likumprojektam. 2018. gada 24. oktobrī šis valdības likumprojekts tika apstiprināts ar valsts padomes balsu vairākumu. Indeksācija stājās spēkā attiecībā uz ģimenes pabalstiem, kas izmaksājami no 2019. gada 1. janvāra.

2019. gada 24. janvārī ES Komisija pret Austriju uzsāka procedūru sakarā ar pienākumu neizpildi. Šobrīd norisinās tās 2. posms. Komisija savos 2019. gada 25. jūlija apsvērumos uzskatīja, ka Austrijas indeksācijas mehānisms ir diskriminējošs, jo tā rezultātā tiek samazināti ģimenes pabalsti un attiecīgie nodokļa atvieglojumi darba ņēmējiem un darba ņēmējiem Austrijā tikai tāpēc, ka viņu bērni dzīvo citā dalībvalstī. Apstāklim, ka dzīvošanas izmaksas kādā dalībvalstī ir zemākas nekā Austrijā, nav nozīmes attiecībā uz pabalstiem, kas tiek izmaksāti vienotas likmes veidā un kas nav saistīti ar faktiskajām bērna uzturēšanas izmaksām. Ciktāl zināms, Komisija līdz šim nav vērsusies Tiesā ar šo lietu.

Tiesību doktrīnā eksportēto ģimenes pabalstu indeksācijas atbilstība Savienības tiesībām galvenokārt tika noliegta, bet ir arī tikusi pielauta. Pareiza Savienības tiesību piemērošana nav tik acīmredzama, ka neizpaliktu nekādas pamatotas šaubas.

Tiesības uz starpības starp Čehijas un Austrijas ģimenes pabalstiem piemaksu

Saskaņā ar Regulas Nr. 883/2004 68. panta 1. punkta b) apakšpunktu, ja tajā pašā laikposmā par tiem pašiem ģimenes locekļiem pabalstus paredz vairāk nekā vienas dalībvalsts tiesību akti, attiecībā uz tiesībām, kas pieejamas, pamatojoties uz darbību nodarbinātas vai pašnodarbinātas personas statusā, prioritāte ir tās valsts tiesībām, kurā ir bērnu dzīvesvieta. Saskaņā ar 2. punktu gadījumā, kad tiesības uz pabalstiem pārklājas, ģimenes pabalstus nodrošina saskaņā ar tiesību aktiem, kas ir izraudzīti par prioritāriem atbilstoši 1. punktam, tiesības uz ģimenes pabalstiem atbilstoši citiem tiesību aktiem tiek atceltas līdz pat summai, ko paredz pirmie

tiesību akti, un starpības piemaksu vajadzības gadījumā nodrošina par summu, par kuru ir pārsniegta šī summa (skat. Tiesas spriedumu, 2019. gada 18. septembris, C-32/18, *Moser*, ECLI:EU:C:2019:752, 41. punkts, un vēl šajā kontekstā Tiesas spriedumu, 2014. gada 30. aprīlis, C-250/13, *Wagener*, EU:C:2014:278, 46. punkts).

Netiek apstrīdēts, ka Austrija prasītājai izmaksā ģimenes pabalstus apmērā, kas pārsniedz Čehijas ģimenes pabalstus.

Ģimenes pabalstu un nodokļa atvieglojumu par bērnu var uzskatīt par sociālā nodrošinājuma pabalstu, jo tie saņēmējiem tiek piešķirti neatkarīgi no jebkādiem individuāliem un diskrecionāriem personīgo vajadzību novērtējumiem, pamatojoties uz tiesību aktos definētu situāciju, un attiecas uz kādu no riskiem, kas ir tieši uzskaitīti Regulas Nr. 883/2004 3. panta 1. punktā (j) apakšpunkts, ģimenes pabalsti) (skat. Tiesas spriedumu, 2019. gada 18. decembris, C-447/18, *UB*, ECLI:EU:C:2019:1098).

Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru dalībvalstis saglabā kompetenci savu sociālā nodrošinājuma sistēmu veidošanai, taču šajā ziņā ir jāievēro Savienības tiesības un it īpaši LESD tiesību normas, kuras attiecas uz katra Savienības pilsoņa brīvību pārvietoties un uzturēties Savienības dalībvalstu teritorijā (skat. Tiesas spriedumu, 2020. gada 23. janvāris, C-29/19, *ZP*, ECLI:EU:C:2020:36, 39. un 41. punkts, kas satur tālākas norādes).

Finanšu pārvaldes piemērotais valsts tiesiskais regulējums rada spriedzi it īpaši primāro tiesību līmenī attiecībā uz LESD 18. pantu un 45. panta 1. punktu, kā arī sekundāro tiesību līmenī attiecībā uz Regulas Nr. 492/2011 7. panta 1. un 2. punktu, Regulas Nr. 883/2004 4., 5., 7. un 67. pantu, kā arī attiecībā uz Regulas Nr. 987/2009 60. panta 1. punkta otro teikumu.

Šajā sakarā iesniedzējtiesa it īpaši atsaucas uz spriedumiem, 1986. gada 15. janvāris, 41/84, *Pinna*, ECLI:EU:C:1986:1; 1995. gada 6. oktobris, C-321/93, *Martinez*, ECLI:EU:C:1995:306, 21. punkts, 2002. gada 7. novembris, C-333/00, *Maaheimo*, EU:C:2002:641, 32. punkts, 2015. gada 22. oktobris, C-378/14, *Trapkowski*, EU:C:2015:720, 35. punkts, 2020. gada 12. marts, C-769/18, *SJ*, ECLI:EU:C:2020:203, 43. punkts, 2020. gada 2. aprīlis, C-802/18, *FV, GW*, ECLI:EU:C:2020:269, 24. punkts un 2019. gada 18. septembris, C-32/18, *Moser*, ECLI:EU:C:2019:752, 38. punkts.

Primārajās tiesībās ir aizliegtas gan acīmredzamas, gan slēptas diskriminācijas formas. Šajā saistībā parlamenta debatēs, kuru rezultātā tika pieņemts lēmums par indeksāciju, tika precizēts, ka netiek ņemta vērā valstspiederība, bet par pamatu tiek atzīta dzīvesvieta un ka attiecīga indeksācija atkarībā no faktiskajām dzīvošanas izmaksām tiek veikta arī attiecībā uz bērniem, kuriem ir Austrijas valstspiederība un kuri dzīvo citā dalībvalstī. Tāpat tika norādīts, ka Komisija, lai novērstu Apvienotās Karalistes izstāšanos no Savienības, iepriekš ir sagatavojusi priekšlikumu, kurā ir bijusi paredzēta ģimenes pabalstu indeksācija. Komisija

indeksē savu ierēdņu, kuri nedzīvo Briselē vai Luksemburgā, atalgojumu, tāpat kā ģimenes pabalstus par viņu bērniem (skat. Regulu Nr. 1296/2009).

Regulas Nr. 883/2004 5. panta b) punkts un 67. pants atbilstoši ierastajam valodas lietojumam būtu jāsaprot tādējādi, ka tajos noteiktās juridiskās fikcijas šajā tiesvedībā nozīmē, ka prasītājas bērni attiecībā uz tajos paredzēto vienlīdzīgo attieksmi juridiski būtu jāuzskata par dzīvojošiem Austrijā, pat ja viņi faktiski dzīvo Čehijas Republikā, un ka tādēļ starpības piemaksa būtu jāizmaksā saskaņā ar Regulas Nr. 883/2004 68. panta 2. punktu, neņemot vērā valsts tiesību normas, ar kurām ir paredzēts veikt indeksāciju. Ja tiek pieņemts, ka ģimenes locekļi dzīvo Austrijā, pastāv tiesības arī uz tāda paša apmēra ģimenes pabalstiem, kādi tiek izmaksāti par Austrijā dzīvojošajiem bērniem.

Šo interpretāciju apstiprina arī tas, ka *FLAG 1967* 53. panta 1. punkta otrajā teikumā Austrijas likumdevējs būtībā valsts tiesībās ir ietvēris Regulas Nr. 883/2004 67. panta pirmā teikumā norādīto, bet *FLAG 1967* 53. panta 4. punktā ir skaidri paredzējis, ka *FLAG 1967* 53. panta 1. punkta otrajā teikumā minētais nav piemērojams attiecībā uz *FLAG 1967* 8.a panta 1.–3. punktā paredzēto indeksācijas regulējumu, tātad pēc tā domām acīmredzami indeksācijas piemērošana tomēr ir pretrunā juridiskajai fikcijai par uzturēšanos valstī, kura izmaksā pabalstu.

Ar dzīvesvietas fikciju apzināti tiek novērstas dažādas dzīvošanas, apmācības un uzturēšanās vajadzības atkarībā no dzīvesvietas valsts. Neatkarīgi no bērna dzīvesvietas pastāv tiesības uz tāda paša veida pabalstu tādā pašā apmērā. Indeksācijas rezultātā Austrijas ģimenes pabalstu apmērs ir viennozīmīgi saistīts ar bērna faktisko dzīvesvietu.

Parlamenta debatēs ir ticis arī norādīts uz to, ka arī pēc indeksācijas Austrijas ģimenes pabalsti visbiežāk ir daudz augstāki nekā tie, ko maksā dzīvesvietas valsts.

Saskaņā ar Regulas Nr. 987/2009 60. panta 1. punktu, lai piemērotu Regulas Nr. 883/2004 67. un 68. pantu, ņem vērā visas ģimenes stāvokli, it kā visas iesaistītās personas būtu pakļautas attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem un tur dzīvotu, jo īpaši attiecībā uz personas tiesībām saņemt šādus pabalstus.

Attiecīgi Tiesa savā 2015. gada 22. oktobra sprieduma lietā *Trapkowski*, C-378/14, EU:C:2015:720, 35. punktā un 2019. gada 18. septembra sprieduma lietā *Moser*, C-32/18, ECLI:EU:C:2019:752, 38. punktā ir apstiprinājusi, “ka Regulas Nr. 883/2004 67. pantā paredzētā pieņēmuma sekas ir tādas, ka persona var pretendēt uz ģimenes pabalstiem par tiem ģimenes locekļiem, kuri uzturas citā dalībvalstī, nevis tajā, kurai piekrīt izmaksāt šos pabalstus, tā it kā šie ģimenes locekļi uzturētos šajā pēdējā dalībvalstī”.

Tādējādi, ja tiek pieņemts, ka ģimenes locekļi dzīvo Austrijā, pastāv tiesības uz tāda paša apmēra ģimenes pabalstu, kāds tiek izmaksāts par Austrijā dzīvojošiem

bērniem. Citiem vārdiem: Savienības likumdevējs apzināti ir lēmis par labu vienlīdzīgai attieksmei tiesību, kas veida un apmēra ziņā ir tādi paši, izpratnē.

Tomēr lietā *Trapkowski* runa būtībā bija par jautājumu, vai ar Regulas Nr. 987/2009 60. panta 1. punkta trešo teikumu tiek prasīts, ka bērna, par kuru piešķir ģimenes pabalstus, vecākam, kura pastāvīgā dzīvesvieta ir tās dalībvalsts teritorijā, kurai ir pienākums izmaksāt šos pabalstus, ir jāatzīst tiesības saņemt minētos pabalstus tādēļ, ka otrs vecāks, kura pastāvīgā dzīvesvieta ir citā dalībvalstī, nav iesniedzis pieteikumu piešķirt ģimenes pabalstus.

Lietā *Moser* Tiesa ir precizējusi, ka Regulas Nr. 987/2009 60. panta 1. punkta otrais teikums ir piemērojams visiem saskaņā ar Regulas Nr. 883/2004 68. pantu izmaksājamiem pabalstiem.

Tomēr Tiesa lietā *Moser* attiecībā uz tajā aplūkoto bērna kopšanas pabalstu ir nospriedusi, ka Regulas Nr. 883/2004 68. pantā paredzētā starpības piemaksa ir jāizmaksā, pamatojoties uz darba ņēmēja nodarbinātības valstī, kurai ir pienākums izmaksāt pabalstu, faktiski gūtajiem ienākumiem, un norādījusi, ka pārrobežu situāciju ietvaros ienākumi parasti ir augstāki darba ņēmēja nodarbinātības valstī.

Pabalsti, kas paredzēti, lai segtu ģimenes izdevumus

Saskaņā ar Regulas Nr. 883/2004 1. panta z) punktu “ģimenes pabalsti” ir visi pabalsti natūrā vai naudā, kas paredzēti, lai segtu ģimenes izdevumus”. *FLAG 1967* 1. pantā ir noteikts, ka šajā likumā paredzētie pabalsti tiek piešķirti, “lai nodrošinātu izdevumu kompensāciju ģimenes interesēs”. Saskaņā ar likuma sagatavošanas darbiem šeit runa ir par atvieglojumu atkarībā no faktiskajām dzīvošanas izmaksām, kas var atšķirties atkarībā no dzīvesvietas. Ja pabalsts, neraugoties uz cenu līmeņa atšķirībām, tiktu piešķirts absolūti nemainīgā apmērā, rastos vai nu pārmērīga kompensācija vai pārdale, ko neparedz pamatbrīvības (ja bērna dzīvesvietas valsts ir valsts ar zemu pirktspēju), vai arī nepietiekama kompensācija (ja bērna dzīvesvietas valsts ir valsts, kurai ir augstāka pirktspēja), kas ir pretrunā personu brīvas pārvietošanās īstenošanai.

Austrijas ģimenes pabalsti tiek finansēti, pirmkārt, no ģimenes izdevumu kompensāciju fonda, kas galvenokārt tiek papildināts it īpaši ar darba devēju iemaksām, kuru pamatā ir to izmaksāto darba algu summa, taču arī no uzņēmumu ienākuma un iedzīvotāju ienākuma nodokļa (ģimenes pabalsts) ieņēmumu daļām, otrkārt, no vispārējiem iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumiem (nodokļa atvieglojums par bērnu). Prasītāja apgalvo, ka viņa ar saviem ienākumiem līdzfinansē Austrijas ģimenes pabalstus un ka tādēļ tie viņai pienākas pilnā apmērā; šajā ziņā viņa atsaucas uz ģenerālvokāta F. Dž. Mančīni [*F. G. Mancini*] secinājumiem, 1985. gada 21. maijs, 41/84, *Pinna*, ECLI:EU:C:1985:215, 6. punkta c) apakšpunkts.

Attiecībā uz Regulas Nr. 883/2004 7. panta interpretāciju, pēc iesniedzējtiesas domām ir jānorāda, ka atbilstoši ierastajam valodas lietojumam Austrijas ģimenes

pabalstu, kas jāpiešķir pamatojoties uz Regulu Nr. 883/2004, indeksācija, pat ja to neietekmētu Regulas Nr. 883/2004 67. pantā paredzētā juridiskā fikcija, saskaņā ar Regulas Nr. 883/2004 7. pantā paredzēto aizliegumu veikt izmaiņas (šeit notiekošajā tiesvedībā – samazināšanu) būtu pakļauta ģimenes locekļu faktiskajai dzīvesvietai. Likuma sagatavošanas darbos tostarp ir precizēts, ka neatkarīgi no faktiskās finansiālās ietekmes atbalsta efektam objektīva risinājuma izpratnē būtu jābūt atkarīgam no faktiskajiem apstākļiem attiecībā uz dzīvošanas izmaksu segšanu. Jautājums nav par to, vai ģimenes pabalsti var vai nevar tikt indeksēti, bet gan par to, vai eksportēšanas pienākums attiecībā uz Austrijas ģimenes pabalstiem, kas nav apstrīdēts šajā projektā, attiecas uz summu vai vērtību. Šajā ziņā tiek pārstāvēts viedoklis, ka ir pieļaujami indeksēt naudas pabalstu, kas netiek finansēts no darba ņēmēju iemaksām, ievērojot diskriminācijas aizliegumus, kas izriet no personu brīvas pārvietošanās.

Viedokļa par Austrijas tiesiskā regulējuma saderību ar Savienības tiesībām atbalstītāji uzskata, ka Austrijas naudas pabalsts netiek “samazināts”, jo ģimenes pabalstu un citu ģimenes pabalstu svēruma atkarībā no pirktspējas tiek saistīts ar atšķirīgajām dzīvošanās izmaksām attiecīgajā dzīvesvietas valstī, un tādējādi vienmēr tiek nodrošināts tas pats preču grozs. Pabalsts mainās tikai “skaitliski, summas ziņā, nevis vērtības ziņā”. Tā kā piesaisti dzīvošanas izmaksām veido tikai vienlīdzīgas attieksmes apsvērumi un tā tiek izmantota pat citās tiesību sistēmas jomās, nešķiet, ka tā būtu principā nelogiska.

Pirktspējas paritātes ievērošanas mērķis tieši ir ģimenes pabalstu nemainīgums materiālā un vērtības ziņā un stabilitāte. Līdz ar to naudas pabalstam tā vērtībā būtu jābūt gandrīz nemainīgam attiecībā pret iekšzemes situāciju un inflācijas un pirktspējas atšķirību starp dalībvalstīm neietekmētām. Tādējādi Regulas Nr. 883/2004 67. pantā ietvertais formulējums “tā, kā” būtu jāsaprot tādējādi, ka ģimenes pabalstu apmēram par ģimenes locekļiem, kas dzīvo citā dalībvalstī, ir jāatbilst ģimenes pabalstu apmēram par valsts teritorijā dzīvojošiem ģimenes locekļiem nevis formāli (summas ziņā), bet gan materiāli (vērtības ziņā). Tādēļ novērtējums vērtības izteiksmē noved pie secinājuma, ka saskaņā ar Austrijas modeli dzīvesvietas maiņa Savienības, Eiropas Ekonomikas zonas vai Šveices ietvaros nevar ietekmēt, mainīt vai samazināt Austrijas ģimenes pabalstus, bet gan to vērtība katrā dzīvesvietas valstī ir identiska. Vienpusēja apgrūtināšana ietekme nevar tikt konstatēta attiecībā uz modeli, ar ko Savienībā, EEZ vai Šveicē nodrošina ģimenes pabalsta vērtības saglabāšanos tādā pašā apmērā (vērtības ziņā) kā uzturēšanās valsts teritorijā gadījumā. Šajā gadījumā migrējošie darba ņēmēji nezaudē tiesības uz dalībvalsts sociālo nodrošinājumu, kas tos atturētu no tiesību uz brīvu pārvietošanos izmantošanas.

Kamēr vien Eiropā pastāvēs būtiskas pirktspējas atšķirības, šis modelis varētu, pirmkārt, veicināt taisnīgumu un, otrkārt, atbalstīt mobilitāti un tādējādi pat darba ņēmēju brīvu pārvietošanos.

Tomēr parlamenta debatēs tika arī norādīts, ka, piemēram, Austrijas ietvaros atšķirīgu dzīvošanas izmaksu atsevišķos reģionos gadījumā netiek veikta

indeksācija un ka Austrijas ģimenes pabalsti un nodokļa atvieglojums par bērnu ir vienotas likmes pabalsti, kuros netiek ņemti vērā ar dzīvesvietu saistīti apstākļi. Tāpat pastāv atšķirība starp Slovākijas austrumiem un rietumiem, jo Bratislavas reģionā dzīvošanas izmaksas ir būtiski augstākas nekā, piemēram, Vīnes reģionā. Visi šie atšķirīgie reģioni, šīs atšķirīgās dzīvošanas izmaksas netiek atspoguļotas. Vēl uzmanība tika vērsta uz to, ka tieši kopšanas un aprūpes līdzekļu gadījumā, kas ir nepieciešami zīdaiņiem, tie bieži vien ir tie paši produkti kā Austrijā, kas tur maksā tikpat.

Tiek arī iebilsts, ka, lai segtu bērna uzturēšanu, pabalstu saņēmēji ne tikai izmanto bērna dzīvesvietas valsts preču grozu, bet gan iepērkas arī nodarbinātības valstī.

No visa iepriekš minētā izriet, ka saskaņā ar LESD 267. pantu Tiesai ir jāizskata lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu.

DARBBA VERSIJA